

Dr. Bálo Borbála méltatása

Eltávozott a modern magyar szőlészeti kutatások fényes csillaga. Emlékét őrzik a szívek és művei.

A magyar szőlészeti kutatás fényes csillaga eltávozott. A szőlészeti kutatások modern, komplexen összefüggő irányainak, a "terroir", a klímaváltozás, az öntözés, a szőlő fotoszintézise, a precíziós gazdálkodás, távérzékelés, drónok alkalmazása témakörök, vagyis a szőlészet legmodernebb és legaktuálisabb kutatási irányainak szakemberét veszítettük el és jelenleg nincs is más, aki ezt ilyen szinten pótolni tudná.

Bálo Borbála Lengyeltótiiban született, 1957. aug. 16.-án. A gyermekéveket Balatonbogláron töltötte ahol édesapja Bálo Endre kutatásvezetőként, a Balatonboglári Állami Gazdaság, Lakatos András vezette korszakos jelentőségű szőlészeti csapatának volt oszlopos tagja. Borbála, Bori már itt a szőlő vonzáskörébe került.

Az iskolában hamar kiderült, hogy éles eszű és az is hogy nyelvtelenség. Az egyetem francia szakára készült, de végül mégis

győzött a szőlő és Bori a Kertészeti Egyetemre (KÉE) jelentkezett. Itt szerzett diplomát. 1981 – 1983 között az Eger-Mátravidéki Borgazdasági Kombinátban borászati feladatokat kapott, majd 12 éven át a KÉE Szőlészeti és Borászati Kutató Intézetében, Kecskeméten dolgozott. Itt már kifejezetten a szőlőélettan irányába fordult érdeklődése. Ebben meghatározó volt, hogy 1983-1985-ben angol nyelvű Nemzetközi Biológiai Továbbképző Tanfolyamon vett részt az MTA Szegedi Biológiai Központjában, ahol a növényélettani és a fotoszintézis kutatások legkorszerűbb irányait és módszereit ismerte meg. Francia, német, angol, és orosz nyelvtudása, kiváló kapcsolatteremtő képessége és pályázatírói leleményessége segítette abban, hogy kapcsolatba került a világ jelentős szőlőkutatóival és tanulmányutakra nyílt lehetősége. Így jutott el Franciaországba, az INRA Szőlészeti Kutatóállomására Bordeaux-ba, Kaliforniában a Davis Egyetemre,

Izraelben a Bet Dagan-i Agrár Kutatóintézetbe, a Jeruzsálemi The Hebrew University-re. Évente tett tanulmányutakat az INRA Montpellier-i Kutatóállomására, 1997-től hat éven keresztül Németországba a Geisenheim-i kutatóintézetbe, ahol kiváló kutatói együttműködésre nyílt lehetősége. 2007-ben 2 hetet töltött a Dél-Afrikai Stellenbosch Egyetemen, melynek később újabb látogatások és közös publikációk lettek az eredménye. A tanulmányutak alatt és a nemzetközi konferenciákon ahol, mint előadó vagy szekció elnök szerepelt széles körű kapcsolatrendszert épített ki. Ismertté vált a nemzetközi szőlészeti vonalon.

Közben változott a helyszín. 1995-től, kutatásait az FVM Szőlészeti és Borászati Kutató Intézetében, Egerben folytatta. Egerben oly sok barátsággal, emberi kapcsolattal telített otthonra lelt, hogy patrióta egri lett belőle. Az egri intézet átszervezések miatt 2008-tól a Károly Róbert Főiskola Szőlészeti és Borászati Kutató Intézeteként működött. Itt 2008-2010 között kutatás vezető, majd három éven át intézetigazgató volt. Itt teljesedtek ki kutatási témái. Egri éveiben már Nemzetközileg elismert kutató. Ezt mutatják szerepvállalásai a hazai és nemzetközi tudományos szervezeteknél és folyóiratoknál: vezetőségi tagja a GESCO: *”Groupe d’Études des Systemes de Conduite de la Vigne”*, Szőlő tőke-művelésmódokat Tanulmányozó Munkacsoportjának. Tagja a Nemzetközi Öntözési és Vízrendezési Szövetségnek, az Európai Növényélettani Társaságnak, az Amerikai Szőlészeti és Borászati Társaságnak (ASEV), az MTA köztestületnek, a Le Progrès Agricole et Viticole c. francia, a South African Journal of Enology and Viticulture c. Dél-Afrikai szakfolyóirat, itthon pedig a Kertgazdaság c. folyóirat szerkesztő bizottságának. A Bor és Piac folyóirat felkért szakértője. A Budapesti Corvinus Egyetem (BCE) majd a Szent István Egyetem (SZIE) Kertészettudományi Doktori Iskola Szőlészeti Albizottságának vezetője. Részt vett a nemzetközi és hazai borrendi mozgalomban. Tagja volt a Magyar Borakadémiának, a *Bairada (Portugál), a *Saint Chinian (Francia) borrendi Társaságnak, a Badacsonyi Vinum Vulcanum Borlovagrendnek, a Balatonvin Borlovagrendnek, a Budavári Szent György Borrendnek.

Nagy váltás volt életében, hogy az átszervezések miatt, az egri kutatóintézetet elhagyva, de a kutatást folytatva az oktatás felé fordult. 2013-2015-ben a BCE Szőlészeti és Borászati Intézet (SZBI), Szőlészeti Tanszékén egyetemi docens. 2016-2021-ig pedig a SZIE SZBI Szőlészeti Tanszék tanszékvezetője. Itt mindazt a tudást, amit felhalmozott a kutatásban, kamatoztatta az oktatásban. Minden képzési szinten oktatott magyar és angol nyelven, elsősorban „A szőlőtermesztés ökológiai alapjai”, „A szőlő szárazságtűrése és vízgazdálkodása”, a „Terroir és klímaváltozás” témakörökben. Erősítette az SZBI tanszékeinek együttműködését, egységét. Tapintatos, korrekt, lelkiismeretes vezetőként emlékeznek rá munkatársai, beosztottjai, tanítványai. Bori olyan női vezető volt, aki mindig csinosította a tanszéket. Mértéktartóan, de nagyon szeretett kóstolni, csodálatos tortákat sütött a tanszéki közös ünnepekre, és mindig mosolygott. Mind ezek mellett tudományos folyóiratcikkeket, könyvet, könyvrészletet, tankönyvfejezetet, magyar és angol nyelvű jegyzeteket, és az egyetemet és a tanszéki kutatásokat segítő pályázatokat írt. Erején felül is dolgozott. Publikációinak száma 222 és a független idézettség is 200 feletti.

Komplex kutatási irányvonalát tekintve Bálo Borbála iskolateremtő lett. Egerben és Budán is tudott, az általa művelt kutatások egyes irányjaiban, őt követő tudós utódokat, vezető kutatókat, külföldi és hazai PhD hallgatókat és a témát választó diploma-és szakdolgozókat nevelni.

Egyetemi évei alatti szakmai sikereinek csúcsa a X. Nemzetközi Terroir Világkonferencia megszervezése volt Tokaj és Eger helyszínekkkel. Itt kiváló nemzetközi kapcsolatai, szervezői képessége és nem utolsósorban szakmai tudásának és elismertségének köszönhetően olyan színvonalú és sikerű konferenciát tudott szervezni, hogy még a következő évben is hálálkodó és elragadtatott levelek érkeztek.

A fényes, mindig mosolygós csillag azonban úgy repült az égen, mint az a madár, amelynek lábára malomkövet kötöttek. Tudományos előrehaladását nagyban gátolták a magánéleti nehézségei, melyeket tetézték a kényszerű munkahelyváltozások, átszervezések, költözések, a bizonytalanság. Az állandó küzdelmek fokozatosan végül már az orvosi erőfeszítések ellenére is felőrölték egészségét. Ady muszájherkuleseként küzdött, de a szív, amely a tudományos elismerés mellett elsősorban megértésre, szeretetre, biztonságra vágyott a karácsony előtti héten megszűnt dobogni. Tragikus hirtelenséggel bekövetkezett halála megrendítette a hozzá közel állókat.

A modern magyar szőlészeti kutatások fényes csillaga eltávozott. Emlékét őrzik a szívek és művei.

Dr. Bisztray György Dénes
egyetemi tanár